

Tükörcserepek

Szerző Administrator
2007. november 20.
Utolsó frissítés 2018. szeptember 19.

„Benső fényforrás ő: A napsugár kishúga” Palotai Erzsi Külön Kyrie Szvorák Katinak Szívünk maradék hamuját tehetetlen, síró gyerekként viszi a vihar, hogy Isten arcába vágja. Uram irgalmazz, segíts hogy hangodra ismerjünk - halálos a szél zúgása. De irgalom, hogy aki él értünk virágot ültet. Míg végleg elfogy a testünk, míg marék port csap föl az eleven böjti szél, s mégiscsak mennyekig emeli régvolt szívünket. Czigány György ...És minden stúdium mellett megmaradt autentikus népdalhangnak, erőteljes és temperált változatban egyaránt. Szívből kívánom, hogy célja: a népdaltudományban otthonos népdalművészet iskolát teremtsen, Kodály szíve vágya valósul meg benne. Rajeczky Benjámin ...Szvorák Kati lemeze csodálatos ötvöze a különböző kultúrák tiszta, érintetlen gyöngyszemeinek... Habsburg György ... A közép-európai lakodalmi zenék világa csak tovább erősíti bennem azt az érzést, melyet Illyés Gyula úgy fogalmazott meg, hogy e térség népeinek „egy a tűzhelyük”... Mádl Ferenc Sötét égbolt alatt élünk, de aki verssel és énekkel közeledik felénk az világosságot akar és reményt az emberi szívekben.Tóth Zsóka és Szvorák Kati mindketten ilyen sugárzó teremtmények. Szóljának meg: énekeljenek és beszéljenek nekünk. Csoóri Sándor Szent X. Piusz pápa az Egyház ősi tanítása szerint a liturgikus ének három alapvető tulajdonságát jelöli meg: legyen szent, művészi és egyetemes. Ennek megértésében segítenek minket a jelen CD-n hallható népénekek, a Kárpát-medencei népek vallásos énekeinek talán legihletettebb tolmácsolója, Szvorák Katalin művésznő előadásában és a különböző hangszerek mesteri kíséretével. Erdő Péter bíboros, prímás, érsek ...Aki ezt a közös hangot megszólaltatja, Szvorák Katalin, a magyar és a vele együtt élő minden nép zenéjének leghivatottabb művészi tolmácsa....Amit hallanak, tekintsék ezer év zenéje csokrának, szeressék együtt és külön-külön minden ékes virágszálát... Göncz Árpád Ady, Jászi, Bartók szellemében tudatosan és büszkén ismerjük és mutassuk fel népeink közös vonásait és kultúrkincseit. Szvorák Katalin a lehető legmeggyőzőbb s egyben a leggyönyörködtetőbb módját választotta ennek. Litván György Ha halkan is, de dalolj, énekelj a könnyek között is, mert aki szépen énekel az kétszer imádkozik... Gábor Bertalan nagykaposi esperes-plébános...Jó, hogy van Szvorák Katink, akit neve és nyelve többfelé köt, s akinek éneke híd. Nem gigászi híd kell ide, hisz a szakadék képzelt csupán. Elég egy palló, amelyen átsegít a túlsó partra. Ahol mi magunk vagyunk.

Ha ő énekel, nyugodtan forgatom a földgömböt. A kicsiny pont harmóniája hallik... Hollós Máté Boldog ember lehet nagyon, hiszen arany hangját "ezüst muzsika" kíséri hűségesen. Utassy József Kati volt a Magyar Ének című művem egyik főszereplője. Megragadott gyönyörű hangja, megéreztem, több van benne, mint amit eddig megismerhattünk... Illés Lajos...Szvorák Kati üstökösként, de legalábbis östehetségként tűnt fel a magyar zenei életben...Sebestyén Mártával együtt a legeredetibb és leghitelesebb népdalénekesek között emlegették. Nem lett sztár - bár ő is énekelt a Mártát világhírnévhez segítő Deep Forest lemezen... Retkes Attila ...énekmódja nem kövesedik meg - képlékeny, a mindenkori kíséret stílusához alkalmazkodó. Szvorák Kati éneke kitűnően szemlélteti a nyelvet, az énekelt nyelv ezerszínű gazdagságát...Szvorák Kati zenei világa: saját világ. Nem utánozható, nem is utánozandó... Fittler Katalin...s a tisztások szélén harmatot őrizgető mogyoróbokor; a susogásuk is más és más, a vihart sem egyformán szokták megsínyleni, de jaj, ha egyet is kívágnak, kinyűnek-tépnek közülük, mert akkor még a föld, a talaj összetétele is megváltozik... Kányádi Sándor Egyszerűsége, természetessége, énekének zenei és emberi tisztasága változatlan a kezdetektől máig. Az induláskor nem akárki, kivételes előadóművészünk, Palotai Erzsi illetve ifjú dalos pályatársát a kedves névvel: "a napsugár kishúga". Szvorák Kati ma is az. Rajk András Szvorák Katalin neve aligha lenne oly ismert a Duna-tájon, ha a "szokványos" népdalelőadói működéssel beéri. Mindig törekedett arra, hogy valami többlettel lépje meg közönségét. Bankó András A dalokban vándorló üzenet e tágabb hazában a "vox humana" küldetését vállaló mindenkori kisebbségek hitvallása is. Németh János István

...átragyog a hangja minden sötétségen.Élmény hallgatni borongós napokon, tavaszodó időben, nyári alkonyatkor.Vigasztal, erőt ad, bearanyoz...Jó,hogy van egy Szvorák Katink. Borzák TiborHallgassuk szeretettel, mint amilyen örömmel muzsikáltunk együtt mi is - a Monarchia zenekar tagjaiként - barátainkkal. Békével, békességgel hívunk mindenkit e közös dalokkal megterített karácsonyi asztalhoz. Prof.Dr.Rudolf Pietsch PhD és Doc. Dr. Bernard Garaj, PhD ...Ezt a dalt, ezt kellene meghallgatnia minden gyilkosnak, minden pöffeszkedő, ostoba perc-emberkének... Aki magyar, 1956 CD ...Másképp viszont, valamiféle zavar lesz úrrá rajtam. Mert valahogy illetlenségnek érzem, hogy megdicsérjem Szvorák Katit - ő nagyságrendekkel több annál... Fittler Katalin ...üzeni a dallam Kati hangján, hogy szomorúságunk földjéből kelhetnek csak ki a húsvéti reménység virágai... Czigány György ...A Katival való együttműködés során nem csupán a tisztán csilingelő énekhanggal, de annak forrásával, egy pózoktól mentes emberi jellemmel is találkozhattam. Ez az idők során semmit sem kopott, éppen ellenkezőleg.... Szőrényi Levente

...A mai magyar statisztika nagyon szomorú képet mutat ... Itt átlagosan 7-10 évvel hamarabb halnak az emberek, és tömegek szenvednek szív- és érrendszeri megbetegedésben, nyugodtan mondhatjuk tehát, hogy a lemezek egyfajta nemzetmentő jelentősége van...

Dr. Horváth Szabolcs, a Szent Rókus Kórház neurológus főorvosa

„.... Szvorák Katalin a népi dallamokból és a magyar népi hagyomány részévé vált egyházi énekekből összeállított lemeze igazi gyönyörűség...”

Mádl Ferenc

...Régen volt a kezemben ilyen szép és igényes kiadvány. Az ember lapozgatja, olvasgatja s megszólal a dal a szívében...

Göncz Árpád

... aki a népzenenek és a népdalnak szentelte az életét, az nemcsak a maga számára találta meg a boldogsághoz vezető utat, hanem egy egész közösség számára is...

Orbán Viktor

... Szvorák Kati végtelenül nőies, a lélek mélyéről jövő, őszinte és személyes hangvétele..., ... hosszú évtizedek óta megszólítja hallgatóságát. Ő ugyanis nemcsak énekel, de valóban meg is szólít...

Kiss Eszter Veronika

...Szvorák Katalin megnyitja előttünk az utat kultúránk egy olyan rétegébe, amelyből ugyan ma is táplálkozunk, de amelyet ebben a formájában már kevesen élhettek át. A művészi élmény mindig olyan ajándék, amely magunk fölé emel. Itt ez az élmény, mivel szent énekek hangzanak el, kétszeresen is igaz. Köszönettel tartozunk érte. Sólyom László...Énekével, lemezein azt a hitet erősíti bennünk, hogy lehet máshogyan, szebben is élni, mint amit ezernyi ránk zúduló kép, hang, gesztus üzen... Mádl Ferenc és Mádl Dalma

...Szvorák Katalin azon túl,hogy a népzene kedvelőinek egy különleges csemegét nyújt át, egy üzenetet is küld mindnyájunknak, milyennek kellene lennie a mi együttélésünknek...mert egymás kölcsönös megértése, a gyűlöletnélküliség mindannyiunk érdeke...

Rudolf Schuster (a Szlovák Köztársaság volt köztársasági elnöke)

...Szvorák Katalin éneklése maga a nemes egyszerűség, a méltóság hangja, ahol az énekelt dal iránti alázat szólal meg....

Vox Humana abban az értelemben is, hogy ha valaki egyszer látta, hallotta őt énekelni, emberi sugárzása, mosolya mindenkit magával ragadott. Hinni kezdünk a dal erejében...

...Az éneklés Szvorák Katalinnál a művészetén túlmutatóan is emberi tartás kérdése....

Dr. Végh Károly

„...Meggyőződése, hogy a művész pontos helyét, tevékenységének értékét a legkevésbé sem a pártpolitika színeváltozása, hanem sokkal inkább a közönség szeretete, a szakma tisztelete és a művész magasabb rendű vágyai - melynek mozgatórugói mélyebben vannak, mint a pillanatnyi siker - egyszerre jelölik ki. Ahogy Babits önti gyönyörű sorokba: „...a művész annyira szereti ezt a világot, amelynek lényege a változás (...), hogy sohasem elég neki; nem elég, amennyit az Isten csinált, folytatni akarja. „

Orbán Viktor

(Gratuláló sorok az alternatív Kossuth-díjhoz, részlet)

„ ... szívből köszöntelek abból az alkalomból, hogy végre észrevettek mások is! Na, nem olyan mások...”

Szörényi Levente

„... Hangjából árad a szépség, mely hallható bizonyítéka annak, hogy földhöz is, éghez is tartozunk...”

Schmitt Pál, a Magyar Köztársaság elnöke

...Mikor pedig elvégezte Isten az ő munkáját, amelyet alkotott vala, megpihene az ő minden munkájától. És megáldá Isten a hetedik napot, hátradőle az ő trónusán, hogy meghallgassa az ő szívéhez oly közel álló Szvorák Katalin előadását. Ebben felhangzik ez a kedves dallam és szerfölkött szívből fakadó szöveg: „Csillagoknak teremője, / Vigyázz minden kicsi köre, / Fűre, fára, szőlőőre, / S minden téged éneklőre”. Mindezt meghallván az Űristen felemelē az ő hangját, és így szőla: Hát hogy ne vigyáznēk ēn rájuk, hogyne vigyáznēk az ēn kedves éneklőmre. És lőn este és lőn reggel: hetedik nap.

Fabinyi Tamás evangélikus pőspök

... Szvorák sohasem „elénekel” valamit, hanem megszólaltat - tehát nemcsak előadója az énekeknek, hanem mintegy újratereőője, ha úgy tetszik, hangzó életre keltője...

Fittler Katalin ...Szvorák Kati ősszes kiadványa és mősora átgondolt, megszerkesztett... az ő munkája mindig komoly, nem ritkán olyan ősszefőggésekre derít fényt, amire például a zenetudomány nem mindig vállalkozik... „...Amiként

kezdtém, végig az maradtam." Pilinszky szavai Szvorák Katira is igazak. Ő nem alakult át: pontosan az maradt, aki volt. Azon a lemezen ugyanazt a mosolyt lehet látni az arcán, mint például most, ahogy az első sorban ül. Azóta képviseli ugyanazt az otthonosságot - ő nem elhítteti velünk, hanem meg tud győzni arról, hogy mindaz, amit csinál, a világ legtermészetesebb dolga. Lehet, hogy átböngészett egy polcnyi morva meg osztrák népdalgyűjteményt, hogy ezekhez a következtetésekhez eljusson, ám amit megmutat belőle, azt azzal a természetes derűvel teszi, ahogy bennünk a népdalnak az eszménye él... Valamit a népdal ideájából tud közvetíteni ezzel a mosolygással és hozzáállásával tisztaságával... ... Ő nem az áldozata annak, amit csinál, hanem szerencsés értelemben családtaggá lett a munkája, és így egyúttal sokak családtagja. ... egy eltéveszthetetlen hangszínnel, egyszerre líraian és drámaian ... Csörsz Rumen István „Két, megszenvedett tisztaságú lélek ajándéka. A kicsorduló szeretet: szóban és énekben. A szeretet Istentől árad és az emberi Én kelyhe fogadja magába. Töltekezzünk belőle, és osszuk meg a szomjazókkal.”

Jókai Anna ajánlása Kudlik Júlia és Szvorák Katalin albumához ...Katinak örökös takarásban kellett közénk elhoznia a fényt és a harmóniát...

SZOLGÁLAT, HŰSÉG, HIT, DERŰ, MINŐSÉG. Ez a néhány szó ragyog fel számomra a magyar nyelv 800.000-re becsült szókészletéből, ha Szvorák Katira gondolok.

Szolgál, mert nap, mint nap sugározza ránk az ének gyógyító erejét...Életszeretete hittel párosult, s az énekkel karöltve legyőzték a Gonoszt. Mint ahogyan ezt a mitikus időkben az énekmondók tették...Minden tette, tere, megnyilatkozása minőségi. Műsorai, lemezei, szakismerete, életmódja, lakása, főzje, gyermekei, kapcsolatai, öltözete, humora... - s be kell ismernem férfiasan -, még a férje is: egy ritka képességű kassai srác....Kiss Ferenc laudációjának részlete a Czine-díjhoz "...Szvorák Katalin személyében van egy olyan, mindkét nyelvben, mindkét kultúrában jártas művészünk, aki ezt az együvé tartozást közvetíteni és bizonyítani tudja. Nem didaktikusan, nem propagandisztikus erőszakkal, hanem úgy, hogy hajlékony hangjában ott dalolnak ősanái, a hegyek között otthonosan járó-kelő szép juhásznék....a Tölgyfa-testvér hitről, szeretetről, életörömről és összetartozásról tanúskodó szlovák népdalai máris sokak szívében és fülében otthonra találtak. Nem is lehet ez másként, hiszen Bartók Béla ennek a CD-nek a lelki és szellemi „fővédnöke”.Petrőczy Éva "...Szvorák Kati sok éves tevékenységének és kitartó munkájának gyümölcse, amely újra kimondja és újra érvényessé teszi a régiek által is megfogalmazott tény, hogy: A szlovák népköltészet dalai, balladái, gyermekdalai, népi imádságai, aratódalai és szerelmes énekei a magyar népi kultúra szomszédságát képezik és örökös kölcsönhatásban éltek egymás mellett és egymással....A múltat pedig „nem veszejthetjük el”, ahogyan a szlovák muzsikusként mondta, különösen nem, ha van rá esély, hogy abból a közös jövőnk is kibontakozhat."Sebő Ferenc "...Szvorák Katalin visszavarázsolja lemezén gyermek- és ifjúkorunk közös Görbeországát (Mikszáth nevezte így a palócok hegyes-dombos tájait), torkának csodás hangszerével azok számára is megszólaltatja az ennek az immár térben s időben is távoli világnak a sajátos zenéjét, költészetét, nyelvét, akik nem ott születtek. Énekeiből, meséiből árad a szülőföld szeretete, a gyökerek ereje, a gyermekkor törölhetetlensége, a juhász ősök szabadságélménye, csillagokat fürkésző bölcsessége, a nógrádi-gömöri lankák hangulata, s így végül az egész lemez műve egyetlen jól komponált, nagy erejű vallomás, szeretet-üzenet a palócokról a palócoknak és mindenkinek. ...Kedves Szvorák Kati, kívánom, hogy nagyon sokáig harangozzanak, csengettyűzenek még a torkodban a nekünk annyira fontos palóc dalok, juhász- és betyárnóták, népmesék. S hogy az a táj és erős lelkiség, amely annak idején mindkettőnk a művészetek világába indított, dalaidban, meséidben hódítsa meg nemcsak a magyar glóbuszt, de nagyvilágot is."Tözsér Árpád "...művészetében számomra az „egy szál hang” jelenti a legnagyobb élményt. Ilyenkor mintha nem is a közönségének, hanem az Istennek mutatná fel, miként él a töle kapott találmányokkal: a hangjával, amely mintha nem is a torkában és szájüregében állna össze nemes rezgéssé, hanem a szívéből áradna felénk. Kati képes a nép költészetét és dallamait egyedi harmóniába delejezni, átérezve a bennük lévő hangulatokat és gondolatokat, s így mindnyájunk számára tükröztetni a lélek patyolattisztaságát. A felvidéki palóc lány így válhatott nemcsak a forrón szeretett magyar hazához hűséges énekesé, hanem egyetemes, minden népet tisztelő művésszé, olyan személyiséggé, aki Istenben él, s akiben ott él Isten: a miénk is, és minden népé.... A szülőföldhöz való hűsége, lelkének tisztasága, szívóssága és felelősségtudata archaikus népi imáink gyűjtőjére, Erdélyi Zsuzsannára, a magyar kultúra egyik kimagasló egyéniségére emlékeztet. Isten éltesse, kedves Kati! Építsd tovább mindnyájunk közös kincsét, az életművedet, és örvendezz megszületendő harmadik unokádnak. Ő lesz születésnapod legszebb ajándéka!"Batta György "...Szvorák Katalin a maga vállalt palócságával megoszthatatlan magyar-szlovák felföldiségevel hungarus és keresztény európaiságot sugárzó hangjával valami egészen újat teremt. Békét a mai magyar-szlovák szellemi összefüggésrendszerben, ami hatni kezd a mindennapi gyakorlatban is... Szvorák Kati kiejtése mindkét nyelvben és a nyelvjáráásokban minden énekében a tiszta forrást idézi. Bartók Béla Tót népdalok c. gyűjteményének piszkozat-kiadása, újabb készülő kötetei Szvorák Katalin interpretációjával lesznek majd teljessé."Káfer IstvánEgy ismeretlen nótafa levele Katinak szeretettel:

Egy ágamon virág hatvan,
zúg a birsfa kint a napban.
S dalt kér pitypang, tátika;
hej, énekelj még, Katika!

Varga Imre